

De zomer mag geen zomer heten als daar het gejubel van gierzwaluwen bij ontbreekt. Uitbundig contentement kan je het wel noemen. Op veel plaatsen zijn ze echt wel vliegende mascottes geworden van het stedelijk ecosysteem. Onafhankelijk en afhankelijk tegelijk.

Gelukkig krijgen we ze nog steeds vaak te zien. Begin mei, onder invloed van een zeewaartse windrichting, telden men langs de kust op één trekdag liefst 15000 gierzwaluwen die vlak boven de duinen heen scheerden.

Door hun vliegend leven kennen ze geen grenzen, maar toch kunnen ze niet meer zonder ons. Houten nestbakken en aangepaste nissen in gebouwen nemen ze ondertussen voor lief. We meldden de werkzaamheden op de St. Michielstoren, waar ze hopelijk volgend jaar intrek kunnen nemen.

Hooglede biedt meer plaats voor hoogvliegers.

Sinds de gemeente Hooglede het biodiversiteitscharter heeft ondertekend, krijgt ook het gierzwaluwbestand er een zetje. Plaatsing van nestbakken in de omgeving van een reeds aanwezige kolonie wordt er financieel beloond met een extra bonus voor bezette nestplaatsen. Vroeger was er een kleine kolonie in de oudere gebouwen van de basisschool de 'Zonnebloem'. Maar sedert recente restauratiewerkzaam-

heden was er voor de vogels geen nestgelegenheid meer. Dank zij enkele alerte leden van de Hoogleedse milieuraad én het fiat van de plaatselijke schooldirecteur plaatsten we op 23 mei een viertal tweewoonsten. Omdat er van binnenuit het gebouw geen ruimte meer was voor zeer discrete inbouwkasten, werden het houten exemplaren net onder het houten dakgootbeslag. Zo zijn ze tegelijk tegen te veel hitte en nattigheid beschut. Plezant detail waren de gierzwaluwen zelf die tijdens het werk 'op hun niveau' al rondjes kwamen maken in de buurt. Nu maar vingers kruisen voor een intensieve inspectie. Plaatselijke swiftwatcher Yvonne houdt hun gaan en keren zeker in de gaten.

Op 17 juni: een poëtische bevlieging over en voor gierzwaluwen!

Sinds 1998 zetten we ons in Mandelstreke actief in om de luchtsacrobaat bij uitstek een vast stekken over de stad te blijven garanderen. Wat schoorvoetend begon met enkele houten nestbakken in de buurt van gekende broedplaatsen, groeide stilaan uit tot een netwerk van nieuwe nestelplaatsen. Bij werkzaamheden aan kerken en oude gebouwen leverden of plaatsten we zelf we betonnen exemplaren, naar het voorbeeld van een succesvolle Nederlandse werkgroep. Elders voorzagen we opnieuw toegang tot het onderdak, waar ze van oudsher graag kwamen nestelen. Rond Roeselare kwamen ook Rum-

beke, Ardooie, Staden, Oostnieuwkerke, Westrozebeke, Moorslede, Ledegem, Ingelmunster en zelfs Wakken aan de beurt. Vanaf begin deze eeuw werd dit een succes, en namen steeds meer koppels onze kraamkamers voor lief.

Dit jaar kregen we van onverwachte hoek een ruggeleuning. In het kader van het charter rond biodiversiteit was er al een engagement stad Roeselare. Een voorstel van de Burgerschool om hun gevel ter beschikking te stellen voor publieksinfo hierover werd gretig aangenomen. De nv. Roularta was bereid Gezelles heel bijzonder gedicht over gierzwaluwen op metaal te etsen. Op 15 mei 1897, terwijl de net aangekomen gierzwaluwen het stadslawaai probeerden te overstemmen, schreef hij dit experimenteel gedicht. Naast Gezelles gevleugelde poëzie wordt tegelijk een blijvend infobord over gierzwaluwen ingehuldigd.

We willen dit moment niet ongemerkt laten voorbijgaan. Samen met een afvaardiging van de gemeente en van nv Roularta Media Group, Natuurpunt Mandelstreke en gastheer de Burgerschool zijn jullie welkom op vrijdag 17 juni om 18u. Met vlak boven ons een kolonie gierzwaluwen die meer dan een oogje in het zeil zullen houden. Het is bovendien een ideale gelegenheid waar cultuur, natuur en zelfs toerisme in de stad elkaar de hand of liever vleugels kunnen reiken.

Afspraakplaats en datum:

Burgerschool (vzw Scholengroep Sint-Michiel) Kattenstraat 7
Vrijdag 17 juni om 18u.

Programma:

Om 18 u steken we van wal met een woordje en de officiële inhuldiging, een drankje volgt. In de schoolinkomhal kan je rondsnuisteren op onze infostand over het leven van gierzwaluwen en acties die we hiervoor al gevoerd hebben. Dit moment biedt tegelijk de kans om de banden tussen een natuurvereniging, cultuurminnaars, het plaatselijk beleid en de bedrijfswereld aan te halen. Wie weet volgen er meer dergelijke zelfs ambitieuzere initiatieven.

Om 19u volgt een stukje echt veldwerk. Wij, vrijwillige tellers, verdelen ons in kleine groepjes om vanaf 19u15 plaats te nemen bij alle gekende nestelplaatsen in Roeselare, waar we gedurende een half uur een idee van de nestbezetting willen krijgen aan de hand van aanvliegende vogels. We bezorgen alle medewerkers duidelijke kaartjes en de nodige telinfo. Dit laagdrempelig onderzoek vergt geen grote ornithologische kennis en draagt zeker bij om een betrouwbaar beeld te krijgen over de spreiding en bezetting van de soort in de stad. Een verrekijker kan nuttig zijn en een balpen. Na de telling (einde 19u45) verzamelen we terug bij de Burgerschool voor het inzamelen van de telgegevens en voor wie wil nog wat na te kaarten...

voor gierzwaluwen

Gierzwaluw

*Kop afgeplat als arendshoofd
ogen diep en scherp en droevig
ligt hij gewoon, zo ongewoon
voor wie zijn leven boven leeft
op onze stoep. Hij haakt zich
in mijn hand met roofdiernaalden.*

*Net als een speelgoedvliegmachien
taxiet hij over onze grond
of er een wiel af was -
in scheve cirkels rond.*

*Als engelen bestaan is dit er een.
On-gronds en ondoorgrondelijk
nooit hoort hij hier
hij kan zo niet eens starten;
lucht heeft hij nodig, om vallend
op te zweven, aan hoge richels klampen.*

*Hij heeft twee scheve schermmpjes
Die voor zijn ogen schuiven
Ook langzame oogleden, als een hert.
Zijn bek is breed en vlug en puntig
Op muggen ingesteld, en als een
Stradivarius*

Met twee F-sleufjes afgewerkt.

*Een platte vogelluis
duikt af en toe uit zijn veren
op als een klein handje*

*Hij kent geen mens
of de gevaren van de grond
hij is niet schrikachtig of schichtig
als hij hier niet wil zijn
doet hij zijn ogen dicht*

*Terug in de lucht met hem
zeg je, maar hij valt in een plas
een ankertje van veren*

Judith Herzberg

Gierzwaluwen

*`Zie, zie, zie,
zie! zie! zie!
zie!! zie!! zie!!
zie!!!'
tieren de,
zwaluwen,
twee-driemaal
drie,
zwierende en
gierende:
'Niemand, die...
die
bieden de
stiet ons zal!
Wie, wie? wie??
wie???'*

*Piepende en
kriepende
zwak en ge-
zwind;
haaiende en
draaiende,
rap als de
wind;
wiegende en
vliegende,
vlug op de
vlerk,
spoeien en
roeien ze
ringsom de
kerk.*

*Lege nu
zweven ze, en
geven ze
burcht;
hoge nu
hemelt hun'
vlerke, in de
lucht:
amper nog
hore ik...en,
die 'k niet en
zie,*

Guido Gezelle (1830-1899)